

de jonge Amerikaanse kerk, maar beide kerken bedankte hij. Deze en andere afwijzingen en de groei van de Christian Reformed Church deed het inzicht rijpen, dat niet langer de toevlucht tot de moederkerk moest worden genomen, maar dat het onderwijs zelf ter hand diende te worden genomen. In 1876 stichtte de Christian Reformed Church haar eigen Theologische School in Grand Rapids en benoemde een eigen predikant, G.E. Boer, als eerste docent. De theologie stond in Michigan nog in de kinderschoenen, maar de stichting van deze school was een voorname stap op weg naar intellectuele en kerkelijke zelfstandigheid jegens Nederland.

In deze omstandigheden en in de nabijheid van deze school vestigde de familie Vos zich in 1881 te Grand Rapids. Geerhardus liet zich onmiddellijk inschrijven aan de kleine Theologische School, met het oogmerk in de voetsporen van zijn vader te treden en predikant te worden. Voor iemand uit zijn kring met een helder verstand en een alfa-aanleg was dit een voor de hand liggend en gekoesterd ideaal. Ook op deze school blonk hij uit, want binnen een jaar – in april 1882 – werd hij aan de school benoemd als hulpdocent. Deze oplossing kwam zowel tegemoet aan de behoeften van de student, wiens intellect door het onderwijs van docent Boer niet bevredigd werd, als aan de noden van het bestuur: er was geen geld om voltijds een tweede docent te benoemen. Geerhardus hield het in deze merkwaardige omstandigheden uit tot de zomer van 1883, toen hij bedankte voor herbenoeming.¹⁴

In 1883 verkreeg de jonge Geerhardus Vos preekconsent in de Christian Reformed Church.¹⁵ Maar voor zijn besef was zijn opleiding met het bereiken van dit doel nog niet voltooid. Om zich theologisch verder te bekwamen trok hij die zomer naar het presbyteriaanse Princeton Theological Seminary ten zuiden van New York, om vervolgens nimmer gemeentepredikant te worden. Het lijkt er op dat Vos zich nooit aan een voorgeschreven curriculum heeft gehouden: in Amsterdam sloeg hij een klas over, in Grand Rapids was hij tegelijkertijd student en docent en in Princeton sloeg hij vanwege zijn (zelf-)studie in Grand Rapids het eerste jaar over.¹⁶ Ook hier excelleerde hij en in 1885 voltooide hij de opleiding en won bovendien een prijs van de faculteit met zijn scriptie over 'The Mosaic origin of the pentateuchal codes', die het jaar daarop zelfs werd gepubliceerd.¹⁷ De prijs was de Hebrew Fellowship, die hem in staat stelde te doen wat het puik van de Amerikaanse studenten

landse invloed in de Verenigde Staten: J. Faber, 'Spiritual cargo of Secession theologians in America, 1870-1900', in Harinck & Krabbendam, *Breaches and bridges*, pag. 115-124.

14. Summary of the theological instruction in the trustees' notebook. *Archief-Calvin Seminary*. Heritage Hall, Calvin College, Grand Rapids (HH).

15. Het is mij niet bekend of Vos voor 1888 ooit preekte in de Verenigde Staten, maar hij preekte toen wel in Nederland. Zie: Gerrit Jan Beuker, *Abgeschiedenes Streben nach Einheit. Leben und Wirken Henricus Beukers 1834-1900* (Kampen, 1996), pag. 246: 'Ende August 1887 predigte Beuker in der dolerenden Gemeinde von Aarlanderveen, während sein Neffe, Kandidat G. Vos aus den USA, den Gottesdienst in Leiden leitete.'

16. G. Vos aan W.H. Roberts, 17 augustus 1883: 'Dear sir, You ask whether I intend to pursue a full course and advise me to do so. There are several reasons however, which make it very difficult for me to follow your advise, at least without further information. 1.As you will have seen from my testimonials I studied theology two years. Three additional ones would make five, a time rather too long. Besides the matter might be